

Titlul I. Dispoziții generale privind executarea silită

1. Noțiune și reglementare. Executarea silită constituie a doua fază a procesului civil, în care operează realizarea efectivă a dreptului creditorului constatat prin titlul executoriu.

Codul de procedură civilă reglementează această fază a procesului civil în Cartea a V-a, denumită „Despre executarea silită”, în cuprinsul art. 622-913 NCPC.

Executarea silită reprezintă „procedura prin intermediul căreia titularul unui drept subiectiv civil recunoscut printr-un titlu executoriu constrânge, cu ajutorul organelor competente, pe cel care îi încălcăse dreptul de a executa prestația specificată în titlu, asigurându-se în felul acesta respectarea dreptului și restabilirea ordinii de drept încălcate”^[1].

Executarea silită constituie o formă de manifestare a acțiunii civile, în virtutea căreia creditorul are dreptul de a solicita organului de executare punerea în executare a titlului pe care acesta îl deține împotriva debitorului, în vederea valorificării efective a dreptului pe care titlul îl constată.

Executarea silită, ca fază a procesului civil, *poate lipsi* atunci când debitorul își execută de bunăvoie obligația, creditorul nemaifiind nevoit a se adresa organelor competente pentru valorificarea drepturilor sale constatate prin titlul executoriu.

Debitorul are *obligația de a executa benevol dispozițiile cuprinse în titlul executoriu*. În practică, unii debitori împotriva cărora s-a pornit executarea silită au contestat-o pe motiv că au avut intenția de a executa benevol, dar prestația lor nu a fost primită de creditor sau acesta din urmă nu a făcut demersurile necesare obținerii executării.

Instanțele trebuie să aprecieze însă, de la caz la caz, existența bunei-credințe a debitorului. Astfel, dacă debitorul care datorează o sumă de bani în temeiul unei hotărâri judecătorești invocă intenția de a plăti benevol, susținută prin

---

[1] V.M. Ciobanu, T.C. Briciu, C.C. Dinu, *Drept procesual civil. Drept execuțional civil. Arbitraj. Drept notarial*, Ed. Național, București, 2013, p. 511.

depunerea la dosarul instanței a corespondenței emise de el către creditor, prin care îi solicită contul în care urmează a fi depuși banii, nu poate obține desființarea actelor de executare numai pentru acest motiv. El avea posibilități alternative de plată, chiar și în lipsa răspunsului creditorului (mandatul poștal sau procedura ofertei de plată urmate de consemnare), iar simplul demers de solicitare a numărului de cont nu este suficient pentru a releva buna sa credință.

În egală măsură, atitudinea unui debitor care afirmă că este pregătit să execute benevol obligația, dar condiționează executarea de depunerea de documente de către creditor, dacă respectiva obligație nu decurge din vreo prevedere legală și dacă este apreciată de instanță drept o încercare de tergiversare a executării, nu va putea constitui un argument în cadrul unei eventuale contestații la executare îndreptate, de regulă, împotriva cheltuielilor de executare.

2. Domeniul de aplicare. Alineatul (2) al art. 621 NCPC consacră caracterul de *drept comun al Cărtii a V-a în materia executării silite*, ale cărei dispoziții se aplică indiferent de izvorul sau de natura obligațiilor cuprinse în titlul executoriu ori de calitatea juridică a părților.

2.1. Regula. În cadrul executării silite, poate avea calitatea de debitor orice persoană fizică sau juridică, de drept public sau privat, astfel cum statuează dispozițiile art. 631 alin. (1) NCPC, în raport de care „executarea silită poate fi pornită împotriva oricărei persoane fizice sau persoane juridice, de drept public sau de drept privat, cu excepția acelor care beneficiază, în condițiile legii, de imunitate de executare”.

2.2. Excepția: imunitatea de executare. Excepția de la această regulă o constituie categoria persoanelor care beneficiază de imunitate de jurisdicție și împotriva cărora nu poate fi inițiată procedura execuțională. Prin urmare, persoanele care se bucură de imunitate de jurisdicție nu pot avea calitatea de debitori în cadrul executării silite. Imunitatea de executare vizează însă persoana lor, iar nu și bunurile acestora.

3. Întinderea executării silite. Începerea executării silite este condiționată, pe de o parte, de pasivitatea debitorului care nu își execută de bunăvoie obligația din titlul executoriu, pe de altă parte, de sesizarea organului de executare de către creditor, în condițiile art. 663 NCPC.

Ca *întindere în timp*, executarea silită va dăinui până la realizarea integrală a dreptului creditorului, având în vedere că acesta este și scopul ei.

Ca *întindere efectivă*, pentru situațiile în care obligația principală este însoțită și de obligații accesorii, executarea silită se va realiza mai întâi asupra cheltuielilor de judecată și de executare, apoi asupra ratelor, dobânzilor și penalităților, iar în final asupra capitalului, dacă părțile nu convin ca executarea să se efectueze într-o altă modalitate, în condițiile art. 1509 NCC.

4. Executarea anumitor obligații de a face. În cazul obligațiilor de a face, respectiv înscrierea sau radierea unui drept din cartea funciară, a unui act sau fapt dintr-un registru public, emiterea unei autorizații, eliberarea unui certificat sau predarea unui înscris și altele asemenea, *nu este necesară sesizarea executorului judecătoresc*, acestea putându-se realiza prin simpla cerere a persoanei îndreptățite, realizată în temeiul unui titlu executoriu, și, doar în măsura în care debitorul nu se conformează, creditorul poate recurge la executarea silită în condițiile art. 903-908 NCCPC. Este firesc să fie așa, având în vedere că, *spre exemplu*, obținerea de către creditor a unei hotărâri judecătorești care îi recunoaște dreptul de proprietate asupra imobilului împotriva debitorului este suficientă pentru ca, la cererea creditorului adresată oficiului de cadastru și publicitate imobiliară, organele competente să radieze dreptul debitorului din cartea funciară și să intabuleze dreptul creditorului.

5. Vânzarea de către creditor a bunurilor mobile ipotecate. O situație aparte a modului în care se realizează executarea silită este reglementată în cuprinsul art. 622 alin. (5) NCCPC privind vânzarea de către creditor a bunurilor mobile ipotecate, în sensul că aceasta se poate realiza cu încuviințarea instanței, însă fără intervenția executorului judecătoresc. Prin urmare, prin raportare la art. 2445 NCC, vânzarea bunurilor mobile ipotecate se poate face numai în baza contractului de ipotecă investit cu formulă executorie. În acest sens, instanța investită potrivit regulilor referitoare la competență, conform art. 640¹ alin. (2) NCCPC, va verifica în camera de consiliu dacă înscrisul întrunește toate condițiile de formă cerute de lege pentru a fi titlu executoriu, pronunțându-se printr-o încheiere susceptibilă de calea de atac a apelului, ce

poate fi exercitat doar de creditor, în caz de respingere, în termen de 5 zile de la comunicare, iar în cazul admiterii, încheierea astfel pronunțată nu este supusă niciunei căi de atac, însă legalitatea ei poate face obiectul contestației la executare.

După încuviințarea cererii de executare silită, creditorul ipotecar poate vinde bunurile mobile ipotecate fie în starea în care se găsesc, fie după luarea unor măsuri comercial rezonabile pentru valorificarea acestora.

Din punct de vedere al modalității prin care se realizează vânzarea bunurilor mobile ipotecate, aceasta se poate efectua prin licitație publică ori prin negociere directă, prin unul sau mai multe contracte, în bloc ori separat, în orice moment sau loc, în condiții comerciale rezonabile, în ceea ce privește metoda, momentul, locul, condițiile și toate celelalte aspecte ale acesteia, părțile având, totodată, posibilitatea recunoscută de lege ca prin contractul de ipotecă să stabilească modalitatea de valorificare a bunurilor grevate.

6. Organele competente în efectuarea executării silite

6.1. Competența generală a executorilor judecătorești în efectuarea executării silite. În raport de prevederile art. 623 NCP, „executarea silită a oricărui titlu executoriu, cu excepția celor care au ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat sau bugetului Uniunii Europene și bugetului Comunității Europene a Energiei Atomice, se realizează numai de către executorul judecătoresc, chiar dacă prin legi speciale se dispune altfel”.

În raport de dispozițiile legale mai sus evocate, se consacră *regula generală* conform căreia executarea silită se realizează doar prin intermediul executorului judecătoresc. Activitatea acestora este reglementată în cuprinsul Legii nr. 188/2000^[1], care în art. 1 alin. (1) prevede că „executarea silită a oricărui titlu executoriu, cu excepția celor care au ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat sau bugetului Uniunii Europene și bugetului Comunității Europene a Energiei Atomice, se realizează numai de către executorul judecătoresc, chiar dacă prin legi speciale se dispune altfel”, dispoziție în deplin acord cu cea prevăzută în art. 623 NCP.

---

^[1] Republicată în M. Of. nr. 738 din 20 octombrie 2011.

6.2. Excepții. De la această regulă există două excepții:

a) Pe de o parte, în cazul *titlurilor executorii care au ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat*, executarea silită se efectuează de către organele de executare competente, prin intermediul executorilor fiscali (art. 138 C. proc. fisc.).

Raportul dintre normele de procedură civilă și cele de procedură fiscală constituie de multe ori un punct de pornire în analiza instanței sesizate cu contestații împotriva actelor de executare ale organelor fiscale. Astfel, dacă normele de procedură fiscală sunt cele speciale și derogatorii, normele de procedură civilă sunt cele general aplicabile.

Practică judiciară

✓ „În lipsa unor prevederi exprese care să stabilească instanța competentă, atât sub aspect material, cât și sub aspect teritorial, devin incidente dispozițiile art. 2 alin. (3) C. proc. fisc., care arată că, «unde prezentul cod nu dispune, se aplică prevederile Codului de procedură civilă». Din coroborarea dispozițiilor art. 400 alin. (2) teza a II-a cu cele ale art. 373 alin. (2) CPC (din 1865 – n.n.), rezultă că este competentă să judece contestația la titlu judecătoria în circumscriptia căreia se va face executarea. Dreptul comun în cazul executării silită care se realizează de către organele administrativ-fiscale în baza unui titlu executoriu fiscal este reprezentat, așadar, de dreptul civil, material și procesual, iar nu de normele de drept public cuprinse în Legea nr. 554/2004, respectiv în Titlul IX din Codul de procedură fiscală, acestea fiind incidente numai pentru soluționarea acțiunii în anulare sau modificarea obligației fiscale, ce constituie titlu de creanță fiscală^[1].

b) Pe de altă parte, *creanțele datorate bugetului Uniunii Europene și bugetului Comunității Europene a Energiei Atomice*, care se execută de către organele fiscale competente ale Uniunii Europene.

Prin raportare la prevederile art. 623 NCPC, executorul judecătoresc are plenitudine de competență în realizarea executărilor silită (cu excepția celor două categorii de creanțe mai sus evocate), chiar dacă prin legi speciale s-ar dispune altfel. Considerăm că utilizarea de către legiuitor a sintagmei „*chiar dacă prin legi speciale se dispune altfel*” este de natură a conferi o forță juridică superioară față de orice alte regle-

[1] I.C.C.J., s. cont. adm. și fisc., dec. nr. 1034/2007, www.scj.ro.

mentări din cuprinsul legilor speciale care ar putea atribui competență în realizarea executării silite, în anumite materii, altor organe de executare decât executorului judecătoresc.

7. Executarea silită directă și executarea silită indirectă. La fel ca în precedentă reglementare, și în actuala legiferare, executarea silită cunoaște două modalități, executarea silită directă și executarea silită indirectă.

În cuprinsul art. 624 NCPC sunt reglementate *modalitățile* de realizare a executării silite, respectiv:

a) urmărirea bunurilor mobile și imobile ale debitorului sau aparținând terților ținută să răspundă, în condițiile legii, pentru obligațiile debitorului, în scopul îndeplinirii creditorilor;

b) predarea către creditor a bunurilor, prevăzute în titlul executoriu, ce sunt deținute fără drept de debitor;

c) alte măsuri prevăzute de lege.

Prin intermediul *executării silite directe*, creditorul urmărește îndeplinirea de către debitor, în natură, a obligației stipulate în cuprinsul titlului executoriu, respectiv predarea silită a bunurilor mobile (art. 892-894 NCPC), predarea silită a bunurilor imobile (art. 895-901 NCPC), precum și executarea silită a altor obligații de a face și de a nu face, inclusiv executarea hotărârilor judecătorești referitoare la minori (art. 902-913 NCPC).

Executarea este *indirectă* atunci când creditorul, ce are de realizat o creanță bănească recunoscută prin titlul executoriu, urmărește să își îndeplinească creanța din sumele obținute prin valorificarea bunurilor debitorului ori prin poprirea sumelor pe care acesta le are de primit de la terțe persoane^[1], fiind astfel forme ale executării silite indirecte poprirea (reglementată în cuprinsul art. 780-793 NCPC), urmărirea fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini (art. 794-798 NCPC), urmărirea veniturilor generale ale imobilelor (art. 799-811 NCPC), urmărirea silită mobilă (art. 726-779), urmărirea silită imobiliară (art. 812-862).

8. Principiile care guvernează faza executării silite

8.1. Principiul legalității executării silite. Principiul legalității^[2] guvernează atât activitatea de judecată a instanțelor,

---

^[1] V.M. Ciobanu, T.C. Briciu, C.C. Dinu, op. cit., p. 522.

^[2] Conform dispozițiilor art. 625 NCPC, „(1) Executarea silită se face cu respectarea dispozițiilor legii, a drepturilor părților și ale altor persoa-

cât și activitatea organelor de executare investite de lege cu executarea hotărârilor judecătorești și a altor titluri executorii, fiind un principiu consacrat, în primul rând, de legea fundamentală, Constituția, care, în cuprinsul art. 1 alin. (5), prevede că, „în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”.

Activitatea organelor de executare, prin raportare la prevederile art. 5 din Legea nr. 188/2000, „se înfăptuiește în condițiile legii, cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale părților și ale altor persoane interesate”, prevădând în deplin acord cu cea prevăzută în cuprinsul art. 625 NCPD.

Pentru garantarea respectării principiului legalității inclusiv în faza executării silite, este necesar ca aceasta să se efectueze în limitele și în conformitate cu dispozițiile legale, drepturile părților, precum și ale tuturor celorlalte persoane interesate să fie respectate, iar actele de executare să fie efectuate de executorul judecătoresc, cu excepțiile prevăzute în cuprinsul art. 623 NCPD. Încălcarea obligației din cuprinsul art. 625 alin. (2) NCPD, în sensul că executarea este efectuată de alte persoane sau organe decât cele expres prevăzute de lege, constituie o încălcare a principiului legalității de natură a atrage *nulitatea absolută* a actului astfel efectuat, necondiționat de existența unei vătămări.

Din modul în care se succed textele cuprinse în Titlul I – „Dispoziții generale” al Cărtii a V-a – „Executarea silită” rezultă că *principiul legalității este cel care primează asupra celorlalte principii*. Astfel, art. 625 NCPD, care enunță obligativitatea respectării legii în cadrul procedurii de executare, este premergător atât art. 627 – privind rolul activ al executorului judecătoresc –, cât și art. 630 – referitor la disponibilitatea în cadrul executării silite. Această ordine de enunțare, deși aparent cu scop pur teoretic, ajută în fapt instanțele să tranșeze probleme concrete de executare silită. Spre exemplu, dacă principiul rolului activ al executorului ar veni în conflict cu principiul legalității (cu alte cuvinte, dacă executorul ar îndeplini acte cu depășirea atribuțiilor sale legale), principiul legalității este suficient pentru a fundamenta soluția instanței de limitare a rolului activ al executorului. Ori un exemplu mai des întâlnit, dacă un creditor abuzează de principiul disponibilității, cerându-i

---

ne interesate. (2) Este interzisă efectuarea de acte de executare de către alte persoane sau organe decât cele prevăzute la art. 623”.

executorului să realizeze acte nelegale de executare, actele nelegale vor fi întotdeauna sancționate cu nulitatea, în virtutea principiului legalității.

8.2. Principiul rolului activ al executorului judecătoresc. Dacă în faza judecătii rolul activ este atribuit instanței de judecată în condițiile art. 22 NCPC, în faza executării silite el revine executorului judecătoresc, acesta urmând a depune toate diligențele în vederea atingerii scopului executării silite, respectiv realizarea integrală a obligației stipulate în cuprinsul titlului executoriu.

Rolul activ al executorului judecătoresc se manifestă în tot timpul executării silite și *constă în:*

- utilizarea tuturor mijloacelor legale pentru realizarea integrală și cu celeritate a obligației din titlul executoriu (indiferent dacă acesta este o hotărâre judecătorească sau alt titlu căruia legea îi conferă putere executorie);

- dreptul de a solicita de la debitor lămuriri în scris, atunci când apreciază necesar, în legătură cu veniturile pe care le realizează și bunurile pe care le deține ca unic proprietar sau aflate în coproprietate, precum și datele de identificare ale acestora, încercând a-l determina să execute de bunăvoie obligația din titlul executoriu, aducându-i la cunoștință consecințele pe care le poate avea asupra sa continuarea executării silite;

- informarea obligatorie a debitorului asupra cuantumului estimativ al cheltuielilor de executare la care acesta va fi obligat;

- sesizarea instanței de executare, în vederea aplicării debitorului a unei amenzi al cărei quantum variază între 100 și 1000 lei, conform art. 188 alin. (2) NCPC, în ipoteza în care debitorul refuză nejustificat a se prezenta la sediul executorului judecătoresc sau a da lămuririle necesare solicitate de către acesta, precum și atunci când debitorul, cu rea-credință, furnizează informații incomplete^[1]; încălcarea acestei obligații se apreciază de la caz la caz, în funcție de situația de fapt concretă și contextul în care aceasta s-a produs.

Totodată, în ipoteza în care refuzul debitorului de a oferi lămuririle solicitate de către executorul judecătoresc, precum și reaua-credință în furnizarea informațiilor au fost de natură a

---

[1] Spre exemplu, nu declară veniturile complete realizate sau nu identifică toate bunurile pe care le deține.

provoca prejudicii (de regulă acestea se produc față de creditor), debitorul va răspunde, în temeiul răspunderii civile delictuale, pentru toate prejudiciile astfel cauzate. Desigur, proba prejudiciilor trebuie să fie realizată de persoana care solicită atragerea răspunderii debitorului.

Rolul activ al executorului judecătoresc nu este limitat la activitățile prevăzute în cuprinsul art. 627 NCPC, ci se manifestă, în mod concret, și în diferite forme ale executării silite, astfel cum rezultă din art. 628 alin. (5), art. 656, art. 659 NCPC.

Enunțarea acestui principiu în mod expres în Codul de procedură civilă are două *efecte esențiale*: primul este acela de a pune executorul judecătoresc în rolul central al executării silite, rol similar instanței în cursul fazei judiciare a procesului civil; al doilea efect este delimitarea față de situația anterioară a executorului, care, sub imperiul vechii reglementări, atât în doctrină, cât și în practică, era considerat un mandatar al creditorului. Raporturile creditor - executor - debitor nu puteau fi lăsate însă exclusiv în sfera privată și în paralelism față de raporturile contractuale ale mandatului, astfel că noua reglementare a exprimat din primele articole intenția de a afirma oficialitatea rolului executorului, motiv pentru care a statuat principiul rolului activ și l-a supus pe executor principiului legalității, absolut similar instanței de judecată.

9. Obligațiile susceptibile de executare silită. În raport de prevederile art. 628 NCPC^[1], „(1) Pot fi executate silit obligațiile al căror obiect constă în plata unei sume de bani, predarea unui bun ori a folosinței acestuia, desființarea unei construcții, a unei plantații ori a altei lucrări, încredințarea minorului, stabilirea locuinței și vizitarea acestuia sau în luarea unei alte măsuri stabilite prin titlul executoriu. (2) În cazul în care prin titlul executoriu au fost stipulate ori acordate dobânzi, penalități sau alte sume, care se cuvin creditorului, fără să fi fost stabilit cuantumul acestora, ele vor fi calculate de executorul judecătoresc, potrivit legii. (3) De asemenea, executorul judecătoresc, la cererea creditorului, poate actualiza valoarea obligației principale stabilite în bani, indiferent de

---

^[1] Astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 138/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe (publicată în M. Of. nr. 753 din 16 octombrie 2014 și intrată în vigoare la data de 19 octombrie 2014).

izvorul ei, potrivit criteriilor cuprinse în titlul executoriu. În cazul în care titlul executoriu nu conține niciun asemenea criteriu, executorul judecătoresc va proceda, la cererea creditorului, la actualizare în funcție de rata inflației, calculată de la data când hotărârea judecătorească a devenit executorie sau, în cazul celorlalte titluri executorii, de la data când creanța a devenit exigibilă și până la data plății efective a obligației cuprinse în oricare dintre aceste titluri. (4) Dacă titlul executoriu nu cuprinde dobânzi, penalități sau alte sume, însă ele se cuvin de plin drept creditorului, potrivit art. 1.535 din Codul civil sau altor dispoziții legale speciale, acestea vor fi stabilite de către instanța de executare la cererea creditorului, prin încheiere dată cu citarea părților. (5) Pentru sumele stabilite potrivit prezentului articol, încheierea instanței de executare sau a executorului judecătoresc constituie titlu executoriu, fără a fi necesară învestirea cu formulă executorie”.

Deși la o primă vedere s-ar putea aprecia că sfera obligațiilor care pot fi aduse la îndeplinire prin executare silită este limitativ prevăzută în art. 628 alin. (1) NCPC, din analiza finală a alin. (1), care stipulează că „pot fi executate (...) alte măsuri stabilite prin titlul executoriu”, rezultă că poate fi realizată prin intermediul executării silite orice obligație susceptibilă de executare.

Din analiza prevederilor art. 628 alin. (1) NCPC rezultă că *pot fi executate silit obligațiile al căror obiect constă în:*

- plata unei sume de bani;
- predarea unui bun ori a folosinței acestuia, dacă instanța, prin hotărârea ce constituie titlu executoriu, a dispus predarea bunului către creditor;

Practică judiciară

✓ „*Prestația este unică, presupunând executarea sa în natură, executarea prin echivalent devenind posibilă doar în măsura în care executarea în natură nu se mai poate realiza*^[1]”.

- desființarea unei construcții, a unei plantații ori a altei lucrări;
- încredințarea minorului, stabilirea locuinței și vizitarea acestuia;

---

[1] C.A. București, dec. nr. 686 din 20 martie 2000, în *M. Tăbăraș*, *Contestația la executare. Culegere de practică judiciară*. Ed. All Beck, București, 2005, pp. 232-233.

– luarea unei alte măsuri stabilite prin titlul executoriu, susceptibilă de executare.

10. Modalitatea de calcul al dobânzilor, penalităților sau al altor sume. Modalitatea de calcul al dobânzilor, penalităților sau al altor sume diferă în funcție de cum acestea au fost stabilite sau nu prin titlul executoriu.

Astfel, atunci când prin titlul executoriu au fost stipulate ori acordate dobânzi, penalități sau alte sume, însă fără ca instanța să fi stabilit cuantumul acestora, ele vor fi calculate de executorul judecătoresc, potrivit dispozițiilor legale.

A doua regulă este stabilită de art. 628 alin. (3) NCPD și are în vedere ipoteza actualizării de către executorul judecătoresc a valorii obligației principale cuantificate în bani, în măsura în care titlul executoriu conține criteriile de stabilire a acesteia.

În situația în care titlul executoriu nu conține niciun asemenea criteriu, executorul judecătoresc va proceda, la cererea creditorului, la actualizare în funcție de rata inflației, calculată de la data când hotărârea judecătorească a devenit executorie sau, în cazul celorlalte titluri executorii, de la data când creanța a devenit exigibilă și până la data plății efective a obligației cuprinse în oricare dintre aceste titluri.

Totodată, în absența dobânzilor, a penalităților sau a altor asemenea sume stabilite prin titlul executoriu, însă convenite creditorului, acesta din urmă se poate adresa instanței de executare pentru acordarea lor, caz în care instanța va soluționa cererea prin încheiere dată cu citarea părților.

Se poate ridica problema *momentului la care creditorul se poate adresa instanței de executare* în vederea pronunțării acestei încheieri: înainte ori după sesizarea executorului judecătoresc. Textul legal nu aduce lămuriri, însă apreciem că, față de redactarea sa și finalitatea urmărită, sesizarea instanței de executare ar putea avea loc numai după încuviințarea executării silită. Pe de o parte, înainte de acest moment nu se poate vorbi despre o instanță de executare (așa cum nici procedura investirii cu formulă executorie nu se referă la această instanță), iar, pe de altă parte, pentru că interesul stabilirii acestor sume se concretizează la același moment arătat. De altfel, instanța de executare astfel sesizată va stabili nu doar dobânzile curse deja, dar și modul în care vor curge în viitor, până la acoperirea debitului.

Atât încheierea instanței de executare prin care au fost stabilite dobânzile, penalitățile sau alte asemenea sume, cât și încheierea executorului judecătoresc constituie *titluri executorii fără a se mai impune formalitatea investirii cu formulă executorie*. Încheierea este comunicată părților, iar împotriva acesteia nu se poate exercita decât contestație la executare, în condițiile art. 711 și urm. NCP.

Practică judiciară

✓ „Textul art. 628 NCP (din actuala reglementare, echivalentul art. 371² CPC 1865 avut în vedere în speța redată – n.n.) și criteriile stabilite în cuprinsul acestuia „trebuie interpretate într-o manieră restrictivă și în spiritul principiilor generale care guvernează procedura judiciară execuțională, întrucât determinarea concretă a obligației la care este îndatorat debitorul se stabilește de către instanța de judecată cu prilejul deliberării și ea trebuie consemnată ca atare în dispozitivul hotărârii pronunțate; așa fiind, este evident că legea are în vedere o situație de excepție, iar aceasta nu se referă la obiectul principal al judecății, ci la cuantumul dobânzilor, penalităților sau altor sume asemănătoare, care poate fi calculat de organul de executare. O interpretare mai largă a textului citat ar putea conduce la modificarea sau chiar anularea titlului executoriu însuși și ar fi contrară finalității urmărite de legiuitor prin edictarea unei atari dispoziții legale^[1].”

✓ „Pentru oricare dintre ipotezele prevăzute în cuprinsul art. 628 NCP (din actuala reglementare, echivalentul art. 371² CPC 1865 avut în vedere în speța redată – n.n.), având în vedere că executorul judecătoresc este cel care realizează calcularea sumelor constând în dobânzi, penalități sau alte sume, „în eventualitatea unui calcul greșit al sumelor datorate, supraapreciindu-se acestea, debitorul poate formula contestație la executare, caz în care instanța investită va putea constata nulitatea în parte a actelor de executare, în măsura diferenței între suma calculată inițial și cea corect datorată^[2].”

11. Veniturile și bunurile supuse executării. Pentru realizarea dreptului creditorului din cuprinsul titlului executoriu

---

[1] I.C.C.J., s. civ., dec. nr. 4871 din 20 noiembrie 2003, în S.G. *Pietreanu, M.D. Gavriș*, Executarea silită. Culegere de practică judiciară, Ed. Rosetti, București, 2005, pp. 75-77.

[2] Trib. București, s. a IV-a civ., dec. nr. 2862 din 15 noiembrie 2011, în A.G. *Țambulea*, Executarea silită. Practică judiciară, Ed. Hamangiu, București, 2012, pp. 1-6.

pot face obiect al urmăririi silite toate veniturile și bunurile debitorului, sub condiția ca acestea, pe de o parte, să fie urmăribile și, pe de altă parte, urmărirea să se desfășoare în limitele obligației stipulate în titlul executoriu^[1]. Cu alte cuvinte, dreptul creditorului de a solicita executarea silită a bunurilor și veniturilor realizate de debitor cunoaște *două limitări*, în sensul că pot fi supuse executării silite doar acele bunuri și venituri care sunt urmăribile, iar urmărirea trebuie să se limiteze la realizarea dreptului creditorilor din titlul executoriu.

Dispoziția din cuprinsul art. 629 NCPC doar enunță aceste limitări, sediul materiei în ceea ce privește categoria bunurilor declarate de imperativele legii ca fiind neurmăribile constituind-o art. 726 NCPC, în timp ce condițiile de urmărire a anumitor bunuri destinate exercitării ocupației sau profesiei debitorului sunt prevăzute de art. 727 NCPC, iar limitele urmăririi veniturilor bănești le regăsim în cuprinsul art. 728 NCPC, texte al căror conținut face obiectul analizei în capitolele următoare.

12. Principiul disponibilității. Acest principiu, enunțat încă din cuprinsul art. 9 NCPC, aplicabil și fazei de executare silită, presupune o multitudine de aspecte^[2].

Printre acestea, dispozițiile art. 630 NCPC^[3] consacră una dintre formele de manifestare a principiului disponibilității, părțile având posibilitatea legală de a încheia convenții asupra modalității de realizare a executării silite. Deși textul art. 630 NCPC nu impune vreo formă pentru încheierea convenției, apreciem că aceasta trebuie încheiată *în formă scrisă*, în scopul probării ei ulterioare. Mai mult decât atât,

---

[1] Potrivit dispozițiilor art. 629 NCPC, denumit marginal „*Veniturile și bunurile supuse executării*”, „(1) Veniturile și bunurile debitorului pot fi supuse executării silite dacă, potrivit legii, sunt urmăribile și numai în măsura necesară pentru realizarea drepturilor creditorilor. (2) Bunurile supuse unui regim special de circulație pot fi urmărite numai cu respectarea condițiilor prevăzute de lege”.

[2] A se vedea, în acest sens, *G. Boroș, M. Stancu, Drept procesual civil*, Ed. Hamangiu, București, 2015, pp. 915-916.

[3] Conform art. 630 NCPC, „în tot cursul executării silite, sub supravegherea executorului judecătoresc, creditorul și debitorul pot conveni ca aceasta să se efectueze, în total sau în parte, numai asupra veniturilor bănești sau altor bunuri ale debitorului, ca vânzarea bunurilor supuse urmăririi să se facă prin bună învoială sau ca plata obligației să se facă în alt mod admis de lege”.

având în vedere că se realizează sub supravegherea executorului judecătoresc, care, în realizarea activității sale, întocmește acte scrise, respectiv încheieri și procese-verbale, inclusiv convenția părților ar trebui să îmbrace o astfel de formă scrisă.

În ipoteza în care executorul judecătoresc ar refuza să țină cont de acordul de voință al părților, devin incidente prevederile art. 711 NCPC referitoare la contestația la executare.

Practică judiciară

✓ *„Titlul executoriu care a stat la baza emiterii somației de executare și a executării silite în privința contestatorului s-a desființat, astfel încât executarea silită împotriva lui a rămas fără suport legal. Cu toate acestea, prima instanță a dispus în mod greșit încetarea întregii executări silite, așadar și cu privire la cel de-al doilea debitor, deși acesta nu a contestat actele de executare. Prin urmare, prin raportare la principiul disponibilității care guvernează întreg procesul civil (deci și faza executării silite), instanța de control judiciar a admis calea de atac și a modificat sentința atacată, în sensul că a dispus încetarea executării silite numai cu privire la contestatorul P.S.T.C., cel care a și contestat actele de executare”^[1].*

În practică s-a pus problema sancțiunii aplicabile în cazul în care executorul ignoră cu bună-știință dispozițiile creditorului. Astfel, dacă creditorul solicită suspendarea executării silite de la un anumit moment, executorul nu mai este îndreptățit să efectueze acte de executare după respectivul moment, fiind ținut de principiul disponibilității. Instanțele au admis contestațiile formulate de creditorii ale căror cereri de suspendare a executării au fost ignorate de executori, însă nu aceeași este soluția în cazul în care debitorul ori o altă persoană invocă acest motiv de nulitate. Nici debitorul și nici terții „atrași” în executarea silită nu pot dovedi o vătămare, suficientă pentru a beneficia de nulitatea actelor de executare întocmite cu ignorarea dispozițiilor creditorului. Acesta din urmă este singurul care poate invoca în favoarea sa beneficiul principiului disponibilității și, de asemenea, este singurul care poate dovedi o vătămare în raport de conduita executorului.

---

[1] Trib. Ilfov, dec. civ. nr. 1416/R din 15 octombrie 2013, în R.R.E.S. nr. 4/2013, pp. 127-133.